

vis smaa Indtægter, har mindst Raad til at betale den høje Husleje. Hvis man ikke vil gøre det af rent samfundsmæssige Hensyn, saa maa man for sine egne Standsfællers Skyld gaa ind paa den Tankegang, at det ikke vedblivende kan gaa an at fremstille Boliger til de Priser, her er Tale om. Vi kan saavel for Landets som for Provinsbyernes Vedkommende vise, at der dèr kan fremstilles Boliger til Priser langt under dem, der bygges for her i København i Øjeblikket.

Det er altsaa den almindelige Opfattelse indenfor vort Parti, at vi vel erkender, at Forholdet paa dette Omraade endnu ikke er normalt, men vi vil saa klart som muligt have det sagt til Befolkningen som vort Standpunkt, at vi ikke tror, at vi naar til nogen rimelig Løsning her, før man fra alle interesserede Parters Side bliver enig om at fremskaffe de nødvendige Boliger til en mere rimelig Pris. Naar vi i de senere Aar har drøftet disse Forhold, har det Spørgsmaal været rejst: Er det nu den sidste Boliglov, vi behandler? Dette Spørgsmaal blev rejst i Fjor og i Forfjor, og jeg sagde den Gang for mit Vedkommende, at jeg troede ikke, det vilde blive den sidste Boliglov, vi behandlede, navnlig ikke for Københavns Vedkommende. Det Lovforslag, vi her behandler, betragter vi imidlertid fra vor Side som Huslejustreringens endelige Afvikling. Jeg har vel set, at man har sagt, at hvis vi gennemførte en Lov i det væsentlige i Overensstemmelse med det foreliggende Lovforslag, vilde vi komme ind i ganske utaalelige Forhold, navnlig for Københavns Vedkommende. Jeg har nu været med til at behandle Boliglove mange Gange, og der har lydt forskellige Profetier, hver Gang vi er gaaet til Lempelser med Hensyn til Huslejustreringen. Det er blevet sagt, at hvis vi foretog os dette eller hint, vilde det medføre ganske uudholdelige Tilstande for Lejerne, navnlig her i København. Jeg skal f. Eks. minde om, at da vi i sin Tid gik med til, at Ejere maatte faa Ret til 30 pCt.s Forhøjelse udenom Nævnene, sagde man, at nu gjorde vi i Virkeligheden Huslejustreringen illusorisk. Og da vi i Fjor vedtog, at Ejere og Lejere kunde træffe frivillige Overenskomster udenom Nævnene, foreholdt man os ogsaa de skrækelige Følger, som en saadan Bestemmelse vilde afstedkomme. Men jeg tror ikke, at disse Forhold har udviklet sig paa den Maade, man har forudsagt fra anden Side. Jeg erindrer da ogsaa, at inden Loven var vedtaget i Fjor med disse Bestemmelser,

eller i alt Fald omtrent ved denne Tid, udsendte Grundejerforeningen et Cirkulære til alle dens Medlemmer om, at de ikke maatte misbruge denne Bestemmelse. Det er imidlertid klart, at naar vi i en lang Aarrække har haft en Lovgivning paa et Omraade som dette, bliver der ganske naturligt en vis Ængstelse hos store Dele af Befolkningen for, at man skal komme ind i uheldige Forhold, hvis man ophæver disse Bestemmelser. Der skal i Virkeligheden et vist Mod til at gaa bort fra Restriktioner, som vi har haft i en lang Aarrække, og jeg skal villig indrømme, at naar man gaar med til noget saadant, vil det ej heller kunne undgaas, at der her og dèr vil kunne ske Misbrug. Nu har Regeringen staaet overfor Krav fra to forskellige Sider. Der har fra Lejernes Side været fremsat Krav om, at vi her skulde gaa ind paa en vedvarende Lovgivning med Hensyn til Huslejustrering, og fra anden Side har man krævet Huslejustreringens absolutte Bortfald. Man har i dette Forslag valgt en Mellemvej — og det udtaler jeg min Tilfredshed med —, idet man nu siger, at vi maa bort fra denne Lovgivning, men fastsætter en toaars Overgangsperiode. Jeg skal nævne de Bestemmelser, det foreliggende Forslag i saa Henseende indeholder. Tilsladelse til Fremleje uanset kontraktlige Bestemmelser forlænges til 30. April 1924, naar vedkommende Kommunalbestyrelse træffer Bestemmelse derom inden 1. Maj 1923. Det bestemmes som noget nyt, at hvis Kommunalbestyrelsen udtaler sig derfor, kan Nævnene forlange, at forhaandenværende Boliger ikke udlejes til Tilflyttere fra andre Kommuner. Ved Punkt III forlænges Loven en Maaned, da man ikke regner med, at det er muligt at gennemføre Lovforslaget saa tidligt, at Loven ellers kan føres ud i Livet. Men der er tillige i Punkt III en Bestemmelse, som er blevet stærkt angrebet fra anden Side, og hvorefter Nævnene fremtidig ikke kan opretholdes, medmindre de $\frac{2}{3}$ af Kommunalbestyrelsens Medlemmer udtaler sig til Gunst derfor. Denne Bestemmelse er begrundet i, at vi for vort Vedkommende maa fastholde som det principale, at Nævnene nu i størst mulig Udstrækning maa falde bort, og at de derfor ikke skal opretholdes, medmindre der er en stærk Stemning derfor i vedkommende Kommune. Man har sagt, at denne Bestemmelse er sat ind, fordi Grundejerne saa alene kunde bestemme, hvorvidt man vilde opretholde Nævnene eller ikke. Dette er ikke Tilfældet; enhver maa jo vide, at de kommunale Valg saa godt som ingen Steder,